

ปัจจัยเชิงสาเหตุที่ส่งผลต่อประสิทธิผลในการปฏิบัติงานของอาสาสมัคร ตำรวจบ้านในประเทศไทย

Causal Factors Affecting the Effectiveness of Police Volunteers in Thailand

รมย์สิทธิ์ วิริยาสร¹

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยเชิงสาเหตุที่ส่งผลต่อประสิทธิผลในการปฏิบัติงานของอาสาสมัครตำรวจบ้านใช้ระเบียบวิธีการวิจัยเชิงปริมาณ โดยทำการสำรวจความคิดเห็นด้วยวิธีการแจกแบบสอบถามแก่เจ้าหน้าที่ตำรวจที่ทำหน้าที่เป็นตำรวจชุมชน และคณะกรรมการตรวจสอบและติดตามการบริหารงานตำรวจภาคประชาชนรวมทั้งสิ้น 362 คน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ประกอบด้วย สถิติพรรณนา การวิเคราะห์ปัจจัยเชิงยืนยัน และการวิเคราะห์เส้นทางความสัมพันธ์ ด้วยโปรแกรม LISREL ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการปฏิบัติงานของอาสาสมัครตำรวจบ้าน ประกอบด้วย ปัจจัยด้านลักษณะส่วนบุคคลของอาสาสมัครตำรวจบ้าน ปัจจัยด้านการมีส่วนร่วมของประชาชน และปัจจัยด้านการบริหารจัดการ โดยที่ปัจจัยด้านการมีส่วนร่วมของประชาชน มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลในการปฏิบัติของอาสาสมัครตำรวจบ้านมากที่สุด ถัดมาคือปัจจัยด้านการบริหารจัดการ และปัจจัยด้านคุณลักษณะส่วนบุคคลของอาสาสมัครตำรวจบ้าน ตามลำดับ

คำสำคัญ: อาสาสมัครตำรวจบ้าน, ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน, ปัจจัยเชิงสาเหตุ

Abstract

The research aimed to study Causal Factors Affecting the Effectiveness of Police Volunteers. The quantitative research employed a questionnaire given to a sample of 362 participants from police officers working as community police and the commission of overseeing and following-up police administration. The statistical analysis included descriptive statistic, confirmatory factor analysis and path analysis through use of LISREL program. The research revealed that factors affecting the performance effectiveness of police volunteers were their personal characteristic factors, public participation factors and management factors. The result showed that public participation factors were the most influent factor affecting the performance effectiveness of police volunteers followed by management factors and personal characteristic factors of the police volunteers respectively.

Keywords: Police Volunteers, Effectiveness, Causal Factors Affecting

¹ พลตำรวจตรี,หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

บทนำ

รัฐมีหน้าที่ที่จะต้องปกป้องคุ้มครองประชาชน ให้มีความผาสุก ปลอดภัยจากอันตรายทั้งปวง (วรเดช จันทรศร, 2555) และสำนักงานตำรวจแห่งชาติ เป็นหน่วยงานหลักในการป้องกันและปราบปราม การกระทำผิดทางอาญา รักษาความสงบเรียบร้อย ดูแลความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน (พระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ มาตรา 6) โดยเฉพาะสถานีตำรวจนั้น ถือเป็นจุดยุทธศาสตร์ ของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ซึ่งต้องใกล้ชิดสัมผัส กับประชาชนตลอดเวลาในภารกิจเกี่ยวกับการให้บริการ และการบำบัดทุกข์บำรุงสุขให้กับประชาชนในทุก รูปแบบ (สมลักษณ์ ไชยเสริฐ, 2549) ถึงแม้จำนวน ตำรวจจะมีถึงสองแสนกว่าคน แต่เมื่อคิดสัดส่วน ตำรวจต่อประชากรแล้ว ก็ยังนับว่าน้อยและไม่เพียงพอ และการที่จะเพิ่มตำรวจให้มากขึ้นก็เป็นไปได้ยาก หากตำรวจจะต้องปฏิบัติงานโดยลำพัง จึงเป็นเรื่องที่ เป็นไปไม่ได้ (mission impossible) (เฉลิมเกียรติ ศรีวีรชาน, 2553) ดังนั้น สำนักงานตำรวจแห่งชาติ จึงจำเป็นต้องตระหนักและพิจารณาบทบาทน ิตศึกษาการปฏิบัติให้สอดคล้องกับสถานการณ์ และต้องปรับปรุงกลยุทธ์ แสวงหาแนวทาง วิธีการ หรือ มาตรการที่เหมาะสม เพื่อสร้างความสัมพันธ์ และ แสวงหาความร่วมมืออันดีกับประชาชน (สมลักษณ์ ไชยเสริฐ, 2549)

ในการปฏิบัติงานของตำรวจในรูปแบบเดิมนั้น ตำรวจกับชุมชนแยกจากกัน (เฉลิมเกียรติ ศรีวีรชาน, 2553) และบางครั้งตำรวจก็มีทัศนคติในทางลบ ต่อชุมชนและเห็นเป็นฝ่ายตรงข้ามมาคอยจับผิด พฤติกรรมของตำรวจ (พงศพัฒน์ ฉายาพันธุ์, 2551) ประกอบกับข้าราชการโดยส่วนใหญ่ยังยึดติดกับ ค่านิยมเป็นเจ้าขุนมูลนาย ชอบใช้อำนาจสั่งการ

ยึดตัวเองเป็นศูนย์กลาง ไม่เปิดโอกาสให้ประชาชน มีส่วนร่วมในการเสนอความคิดเห็น ร่วมปฏิบัติ และตรวจสอบการทำงานในการปฏิบัติงาน ข้าราชการจะเป็นผู้กำหนดบทบาทและกิจกรรมใน การแก้ปัญหา มิได้เป็นการแสวงหาความร่วมมือ จากประชาชน โดยประชาชน ชุมชน หรือท้องถิ่น ไม่มีส่วนร่วมในการจัดการ อีกทั้ง หลักนิยมใน การปฏิบัติงานของตำรวจยังมีความเชื่อที่ว่า การป้องกันที่ดีคือการใช้กำลังสายตรวจ เพราะการปรากฏตัวของตำรวจจะมีส่วนช่วย ระงับยับยั้งการกระทำผิดได้ ซึ่งเป็นการมุ่งเน้น การบังคับใช้กฎหมายโดยเคร่งครัด ดังนั้น หน่วยงานในระดับสถานีตำรวจ ยังคงมีความเชื่อ และยึดติดกับวิธีการใช้สายตรวจตามปกติเป็นส่วนใหญ่ และเป็นการดำเนินการโดยเจ้าหน้าที่ตำรวจเพียงฝ่ายเดียว กรณีมีปัญหาเกินกว่ากำลังที่มีอยู่ คำตอบต่อสาธารณชน คือกำลังตำรวจมีน้อย งบประมาณจำกัด ขาดแคลน วัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือในการปฏิบัติงานมีจำกัด (เฉลิมเกียรติ ศรีวีรชาน, 2553; พงศพัฒน์ ฉายาพันธุ์, 2551) ซึ่งลักษณะของการปฏิบัติงานที่สวนทาง กับวิถีของชุมชนดังกล่าวส่งผลให้เกิดช่องว่างขึ้น โดยความเชื่อในเรื่องการป้องกันอาชญากรรมและ การบังคับใช้กฎหมายอย่างเคร่งครัด กลับทำให้ ความรู้สึกในการมีส่วนร่วมเพื่อสร้างความรู้สึก ของการเป็นเจ้าของชุมชนร่วมกันเป็นจุดยืนที่ แตกต่างกันของแต่ละฝ่าย

องค์กรต่างๆ ได้มีการตระหนักและให้ความสำคัญ ของกระบวนการการมีส่วนร่วมของประชาชน และได้มีการนำเอาประชาชนมาเป็นภาคี เครือข่ายในการปฏิบัติภารกิจอย่างจริงจัง เช่น กรณีอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน (อปพร.) ของกระทรวงมหาดไทย (ระเป็ ยบ

กระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยกิจการอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน พ.ศ. 2553) และอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) ของกระทรวงสาธารณสุข (ระเบียบกระทรวงสาธารณสุข ว่าด้วยอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน พ.ศ. 2554) เป็นต้น จะเห็นได้ว่าการออกระเบียบ กฎหมายไว้เป็นการเฉพาะ เพื่อกำหนดรูปแบบการบริหารจัดการ โดยมีคณะกรรมการทำหน้าที่ในการกำหนดนโยบาย ในระดับปฏิบัติการได้มีการกำหนดขั้นตอน วิธีการการคัดเลือกตัวแทนของประชาชนในท้องถิ่นระดับรากหญ้าในแต่ละหมู่บ้านมาเป็นอาสาสมัคร รวมทั้งกำหนดบทบาทอำนาจหน้าที่และสิทธิประโยชน์ไว้อย่างเป็นรูปธรรมชัดเจน

แม้ว่าการมีส่วนร่วมของประชาชนในรูปแบบอาสาสมัครตำรวจบ้านได้เริ่มดำเนินการอย่างเป็นทางการตั้งแต่ พ.ศ. 2551 เป็นต้นมา แต่เมื่อพิจารณาจากสถิติอาชญากรรมของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ปรากฏว่ายังมีแนวโน้มของอาชญากรรมที่สูงขึ้นในทุก ๆ ปี จึงเป็นประเด็นที่น่าสนใจว่าการมีส่วนร่วมของประชาชนในรูปแบบของอาสาสมัครตำรวจบ้านนั้นมีปัญหาข้อขัดข้องในการขับเคลื่อนหรือการนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติ หรือไม่อย่างไร ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทั้งในส่วนของเจ้าหน้าที่ตำรวจทุกระดับ ผู้นำท้องถิ่น ประชาชน รวมทั้งประชาชนที่ทำหน้าที่อาสาสมัครตำรวจบ้านเองมีความรู้ความเข้าใจในหลักการมีส่วนร่วมและบทบาทอำนาจหน้าที่ที่มากนักน้อยเพียงใด มีการดำเนินการให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ของระเบียบกฎหมายหรือนโยบายของรัฐหรือไม่ ควรที่จะต้องดำเนินการในรูปแบบใดที่จะเหมาะสมกับบริบทของตำรวจไทยในยุคปัจจุบัน การวิจัยครั้งนี้จะเป็นแนวทางในการ

พัฒนาการปฏิบัติงานของอาสาสมัครตำรวจบ้านที่เหมาะสมกับบริบทของตำรวจไทยต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาปัจจัยเชิงสาเหตุที่ส่งผลต่อประสิทธิผลในการปฏิบัติงานของอาสาสมัครตำรวจบ้าน

ทบทวนวรรณกรรม

แนวคิดการจัดการภาครัฐแนวใหม่

การจัดการภาครัฐแนวใหม่ (New Public Management: NPM) เริ่มต้นจากความต้องการทบทวนและเปลี่ยนแปลงบทบาทหน้าที่และกระบวนการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ เพื่อแก้ปัญหาการปกครองและปัญหาสังคมที่มีความซับซ้อน และผันผวนมากขึ้นในช่วง 20 ปีที่ผ่านมา ซึ่งไม่สามารถแก้ไขปัญหาได้ด้วยวิธีการของรูปแบบระบบราชการที่มีมาแต่เดิม (Barzelay, 2000; Peters, 1996; Pollitt & Bouckaert, 2004)

แนวคิด NPM มีที่มาจากทฤษฎีกลุ่ม NIE ทฤษฎีตัวการและตัวแทน (principal agent theory) และปรัชญาการจัดการ ซึ่งเห็นว่ารัฐควรปรับปรุงบทบาทในการบริหาร เนื่องจากระบบราชการแบบดั้งเดิมมีจุดอ่อนบางประการที่ควรมีการปรับปรุงระบบราชการในอุดมคติเป็นหลักการที่ใช้บริหารองค์การขนาดใหญ่มีแบบแผนการจัดการตามโครงสร้างและลำดับชั้นการบังคับบัญชาใช้หลักคุณธรรมเป็นพื้นฐานแบ่งงานตามความชำนาญเฉพาะทางทำงานอย่างเป็นทางการอันเป็นการจัดการที่ดีที่สุด เพื่อปฏิบัติงานได้บรรลุตาม

วัตถุดิบ (Weber, 1922) ซึ่ง Merton (1957) อธิบายปัญหาของระบบราชการซึ่งขัดกับสภาพความจริงของการอยู่ร่วมกันในสังคมของมนุษย์ตามการขนานนามปัญหาของระบบราชการ เช่น ความเคยชินกับงานประจำจนเกิดความรู้ประสิทธิภาพ หรือ Trained incapacity เป็นผลจากการยึดหลักโครงสร้างและหน้าที่ทำให้ระบบราชการมองมนุษย์เป็นเพียงกลไกของโครงสร้างจึงไม่ส่งเสริมการใช้ปัญญาละเลยมิติของการอยู่ร่วมกันเป็นสังคมของมนุษย์ในที่สุดก็กลายเป็นบ่มเพาะความขัดแย้ง ความสงสัยหวาดระแวงและความเสื่อมและความเคยชินกับความไร้ประสิทธิภาพเป็นการเปลี่ยนแปลงสภาพจิตใจของคนจากการทำงานตามแบบแผนของระบบราชการทำให้ผู้ทำงานในระบบนี้ยึดกฎระเบียบเป็นที่ตั้งจนเปลี่ยนวิธีคิดในการทำงานและกระบวนการเบี่ยงเบนกลายเป็นเป้าหมายกลุ่มนักรัฐประศาสนศาสตร์ เห็นว่าระบบราชการมีจุดอ่อนจากการใช้หลักความเป็นกลางทางการเมืองการใช้หลักเหตุผลและลำดับขั้นการบังคับบัญชาตามแนวตั้งเป็นฐานของอำนาจข้าราชการมีความมั่นคงในอาชีพมากจนทำให้คนขาดความกระตือรือร้นไม่ต้องการเปลี่ยนแปลงจึงปรับตัวตามสถานการณ์ได้ยาก นอกจากนั้น ยังมีความเป็นสถาบัน ความเป็นกลาง และการยึดกฎระเบียบทำให้ข้าราชการที่มีศักยภาพและความกระตือรือร้นถูกจำกัดบทบาทจากระบบไม่ยืดหยุ่นและขาดการใช้รางวัลและสิ่งจูงใจที่เพียงพอในการกระตุ้นให้ข้าราชการทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ (Pandey & Moynihan, 2005; Peters, 1996)

การมีส่วนร่วมของประชาชน

การมีส่วนร่วม เป็นกระบวนการของการพัฒนาโดยให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วม ตั้งแต่เริ่มจนถึงสิ้นสุดโครงการ ได้แก่ การร่วมกันค้นหาปัญหา การวางแผน การตัดสินใจ การระดมทรัพยากร เทคโนโลยี การบริหารจัดการ การติดตามประเมินผล รวมทั้งเป็นการส่งเสริมสิทธิและพลังอำนาจของพลเมืองโดยประชาชนหรือชุมชนพัฒนาขีดความสามารถของตนในการจัดการ เพื่อรักษาผลประโยชน์ของกลุ่มควบคุมการใช้และกระจายทรัพยากรของชุมชน อันจะก่อให้เกิดการแสดงออกซึ่งความสามารถของตนและได้รับผลประโยชน์จากการพัฒนา ตลอดจนเป็นการเปลี่ยนแปลงกลไกการพัฒนาโดยรัฐมาเป็นการพัฒนาที่ประชาชนมีบทบาทหลัก (ปาริชาติ วลัยเสถียร และคณะ, 2543) เช่นเดียวกับ Parker (2002) ได้ให้ความหมายของการมีส่วนร่วมว่าเป็นกระบวนการที่ทำให้ประชาชนมีโอกาสที่จะมีส่วนร่วมในการตัดสินใจในนโยบายของภาครัฐ และยังเป็นองค์ประกอบที่สำคัญของกระบวนการตัดสินใจในระบอบประชาธิปไตย ขณะที่ Erwin (1976) ได้ให้แนวคิดเกี่ยวกับความหมายของการมีส่วนร่วมว่าการพัฒนาแบบมีส่วนร่วมคือ กระบวนการให้ประชาชนเข้ามามีส่วนเกี่ยวข้องในการดำเนินการพัฒนาร่วมคิด ตัดสินใจ แก้ปัญหาของตนเองเน้นการมีส่วนร่วมอย่างแท้จริงของประชาชน ให้ความสำคัญสร้างสรรค์และความชำนาญของประชาชน แก้ไขปัญหาาร่วมกัน การใช้วิทยากรที่เหมาะสมสนับสนุนติดตามผลการปฏิบัติขององค์กรและเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง

กล่าวโดยสรุปว่า การมีส่วนร่วมของประชาชน หมายถึง กระบวนการซึ่งภาครัฐและประชาชนเข้ามามีส่วนในการดำเนินการ

ในกิจกรรมทั้งกลายที่เกี่ยวข้องกับวิถีชีวิตและความเป็นอยู่ของประชาชนในชุมชน เพื่อให้สามารถบรรลุเป้าหมายร่วมกัน โดยมีการดำเนินการร่วมกันทุกขั้นตอน เริ่มตั้งแต่การร่วมคิดค้นหาสาเหตุร่วมวางแผน ร่วมตัดสินใจ ร่วมปฏิบัติการ และร่วมประเมินผล รวมทั้งร่วมในการรับผลของการดำเนินการนั้นร่วมกัน

อาสาสมัครตำรวจบ้าน

สืบเนื่องจากพระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. 2547 มาตรา 7 กำหนดให้สำนักงานตำรวจแห่งชาติส่งเสริมให้ท้องถิ่นและชุมชนมีส่วนร่วมในกิจการตำรวจเพื่อป้องกันปราบปรามการกระทำความผิดทางอาญา การรักษาความสงบเรียบร้อยและการรักษาความปลอดภัยของประชาชนตามความเหมาะสม และความต้องการของแต่ละพื้นที่ และระเบียบคณะกรรมการนโยบายตำรวจแห่งชาติ ว่าด้วยการส่งเสริมประชาชน ชุมชนท้องถิ่นและองค์กรมีส่วนร่วมในกิจการตำรวจ พ.ศ. 2549 สำนักงานตำรวจแห่งชาติจึงได้ออกระเบียบขึ้นมารองรับกฎหมายและระเบียบดังกล่าว มีชื่อว่า “ระเบียบสำนักงานตำรวจแห่งชาติว่าด้วยการส่งเสริมให้ประชาชน ชุมชนท้องถิ่น และองค์กร มีส่วนร่วมในกิจการตำรวจ พ.ศ. 2551”

โดยระเบียบสำนักงานตำรวจแห่งชาติฯ ได้กำหนดให้มีการจัดตั้งอาสาสมัครขึ้นมาช่วยงานเจ้าหน้าที่ตำรวจ มีชื่อว่า “อาสาสมัครตำรวจบ้าน” ซึ่งหมายถึง “แนวร่วมประชาชนที่เข้ามามีส่วนร่วมในกิจการตำรวจลักษณะปฏิบัติการเพื่อการรักษาความสงบเรียบร้อยและป้องกันปราบปรามอาชญากรรม” และได้กำหนดวัตถุประสงค์ในการจัดตั้งอาสาสมัครตำรวจบ้านไว้ว่า (1) เพื่อแสวงหาความร่วมมือจากประชาชน/

ชุมชน/ท้องถิ่น ให้มีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานเพื่อป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมคุ้มครองตนเองและชุมชน (2) เพื่อเสริมสร้างบทบาทของกลุ่มพลังในการรักษาความปลอดภัยและความสงบเรียบร้อยของชุมชน/ท้องถิ่น เป็นการแสวงหาความร่วมมือจากประชาชนให้เข้ามาร่วมปฏิบัติกับเจ้าพนักงานตำรวจในการป้องกันปราบปรามอาชญากรรมยาเสพติดและอุบัตินิติภัยต่าง ๆ รวมทั้งการตรวจตราของตำรวจสายตรวจ

อาสาสมัครตำรวจบ้านมีบทบาทหน้าที่ที่สำคัญประกอบด้วย (1) เป็นผู้ช่วยเหลือเจ้าพนักงานตำรวจตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (2) เป็นผู้ช่วยเหลือเจ้าพนักงานตำรวจในการรักษาความสงบเรียบร้อยการบริการและอำนวยความสะดวกด้านการจราจร (3) แจ้งเหตุด่วนเหตุร้าย ข้อมูลอาชญากรรม เเบาะแสคนร้าย คดีอาญาทั่วไป และคดียาเสพติด (4) ร่วมกับเจ้าหน้าที่ตำรวจตั้งจุดตรวจจุดสกัดในพื้นที่ (5) ประสานงานระหว่างเจ้าหน้าที่ตำรวจกับผู้นำชุมชนในหมู่บ้านรวมทั้งเป็นเครือข่ายของฝ่ายเจ้าหน้าที่ตำรวจและเจ้าหน้าที่ฝ่ายปกครองในพื้นที่ (6) มีอำนาจในการจับกุมผู้กระทำความผิดให้เป็นไปตามบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาในเรื่องอำนาจการจับกุมกรณีความผิดซึ่งหน้าในฐานะราษฎรคนหนึ่ง และนอกจากนี้ยังมีอำนาจตามพระราชบัญญัติสงเคราะห์ผู้ประสบภัย เนื่องจากการช่วยเหลือราชการ การปฏิบัติงานของชาติหรือการปฏิบัติตามหน้าที่มนุษยธรรม พ.ศ. 2543 อีกส่วนหนึ่ง

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (quantitative research) โดยทำการสำรวจความคิดเห็นด้วยวิธีการแจกแบบสอบถามในประเด็นต่าง ๆ ซึ่งเป็นข้อเท็จจริง และความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องข้อมูลการปฏิบัติงานจากประชากรที่เป็นเจ้าหน้าที่ตำรวจที่ทำหน้าที่เป็นตำรวจชุมชน ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยผู้วิจัยส่งแบบสอบถามเป็นหนังสือทางไปรษณีย์ไปยังเจ้าหน้าที่ตำรวจที่ทำหน้าที่เป็นตำรวจชุมชนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง เพื่อให้เจ้าหน้าที่ตำรวจที่ทำหน้าที่เป็นตำรวจชุมชนตอบทุกข้อคำถาม ทั้งได้แนบซองพร้อมปิดแสตมป์จำหน่ายถึงผู้วิจัยเพื่อส่งกลับ เมื่อทำการตอบแบบสอบถามเสร็จแล้ว โดยคำถามแต่ละชุดจะเป็นคำถามมาตราส่วนประมาณค่า ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้แจกแบบสอบถามเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลจำนวน 362 ฉบับ แล้วนำมาวิเคราะห์ผลของข้อมูลโดยใช้การวิเคราะห์เส้นทางความสัมพันธ์ (path analysis) และการวิเคราะห์ความสัมพันธ์เชิงเส้นด้วยโปรแกรม LISREL

ผู้วิจัยจะเก็บข้อมูลจากประชากรที่เป็นเจ้าหน้าที่ตำรวจที่ทำหน้าที่เป็นตำรวจชุมชนจำนวนทั้งสิ้น 212 คน และคณะกรรมการตรวจสอบและติดตามการบริหารงานตำรวจ (กต.ตร.) ภาคประชาชน จำนวนทั้งสิ้น 150 คน รวมทั้งสิ้น 362 ราย

ผู้วิจัยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ซึ่งกลุ่มตัวอย่าง คือ เจ้าหน้าที่ตำรวจที่ทำหน้าที่ตำรวจชุมชนและคณะกรรมการตรวจสอบและติดตามการบริหารงานตำรวจ (กต.ตร.) ภาคประชาชน โดยแบ่งแบบสอบถามเป็น 3 ส่วนคือ (1) ข้อมูลของผู้ตอบแบบสอบถาม

และข้อมูลส่วนบุคคลของอาสาสมัครตำรวจบ้าน (2) ระดับประสิทธิผลการปฏิบัติงานของอาสาสมัครตำรวจบ้าน (3) ปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิผลในการปฏิบัติงานของอาสาสมัครตำรวจบ้าน

การตรวจสอบความเที่ยงตรงตามเนื้อหา (content validity) ด้วยการนำเครื่องมือให้ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือและสิ่งที่ควรปรับปรุงแก้ไขให้ถูกต้องสมบูรณ์ยิ่งขึ้น แล้วนำผลที่ได้จากผู้ทรงคุณวุฒิมาวิเคราะห์ โดยการตรวจสอบความเที่ยงตรงตามเนื้อหาด้วยค่าสัมประสิทธิ์ความสอดคล้อง (Index of Concordance: IOC) หรือดัชนีความตรงตามเนื้อหา (Content Validity Index: CVI) โดยเกณฑ์ค่า IOC ในแต่ละข้อคำถามจะต้องมากกว่า 0.50 เพื่อแสดงว่าคำถามข้อนั้น ๆ มีความตรงตามเนื้อหา (ศิริชัย พงษ์วิชัย, 2552) แล้วนำมาหาค่าดัชนี ความสอดคล้องตามวัตถุประสงค์ของแต่ละข้อ (Index of Item Objective Congruence: IOC) ได้ค่า IOC มากกว่า 0.50 ขึ้นไป

หาความเชื่อมั่น (reliability) โดยการนำแบบสอบถามที่ผ่านการวิเคราะห์แล้ว ไปทดลองใช้ (Try Out) กับประชาชนจำนวน 100 คน ซึ่งไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ และนำผลที่ได้มาวิเคราะห์หาความเชื่อมั่น (reliability) แบบสัมประสิทธิ์แอลฟา โดยวิธีของครอนบาค (Cronbach) ความเชื่อมั่นทั้งฉบับแบบสอบถามของประชากร เท่ากับ 0.941 โดยใช้สูตรหาค่า Coefficient Alpha และใช้เกณฑ์ยอมรับที่ค่ามากกว่า 0.70 เพื่อแสดงว่าแบบสอบถามนี้มีความเชื่อมั่นเพียงพอ (วิจิต อุ๋น, 2550)

การเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยการขอความร่วมมือจากเจ้าหน้าที่ตำรวจที่ทำหน้าที่เป็นตำรวจชุมชนจำนวนทั้งสิ้น 212 คน และคณะกรรมการตรวจสอบ

และติดตามการบริหารงานตำรวจ (กต.ตร.) ภาคประชาชน จำนวนทั้งสิ้น 150 คน รวมทั้งสิ้น 362 รายในการตอบแบบสอบถาม

วิเคราะห์ข้อมูลด้วย (1) สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยเลขคณิต และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (2) สถิติเชิงอนุมาน ได้แก่ Independent t-test และ Chi-Square (3) สถิติอ้างอิง ได้แก่ การวิเคราะห์องค์ประกอบ (Factor Analysis) การวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's product coefficient) การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณเชิงเส้น การวิเคราะห์ความสอดคล้องกลมกลืนของตัวแบบความสัมพันธ์โครงสร้างเชิงเส้น (structural equation model: SEM) ด้วยวิธีการวิเคราะห์เส้นทางความสัมพันธ์ (linear structure relationship) โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป LISREL (สุชาติ ประสิทธิ์รัฐสินธุ์ และคณะ, 2548)

ผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรเชิงประจักษ์ในตัวแบบโดยใช้การวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน ได้ข้อสรุปดังนี้

1. ตัวแปรเชิงประจักษ์ทุกตัวมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยมีสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) อยู่ในช่วง 0.149-0.571 โดยตัวแปรการบริหารจัดการของอาสาสมัครตำรวจบ้านกับตัวแปรคุณลักษณะส่วนบุคคลมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ 0.57 มีความสัมพันธ์กันสูงสุด รองลงมาคือ ตัวแปรคุณลักษณะส่วนบุคคลกับตัวแปรการมีส่วนร่วมมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์

เท่ากับ 0.47 โดยที่ตัวแปรประสิทธิผลการปฏิบัติงานกับตัวแปรการมีส่วนร่วมมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ 0.15 ซึ่งค่าสถิติดังกล่าวแสดงให้เห็นว่าลักษณะความสัมพันธ์ของตัวแปรที่ศึกษามีความสัมพันธ์เชิงเส้นตรง สอดคล้องกับการแสดงความเห็นจากแบบสอบถามของอาสาสมัครตำรวจบ้านที่ได้แสดงความเห็นในตัวแปรเชิงประจักษ์พบว่า ตัวแปรเชิงประจักษ์พบว่า ข้อมูลด้านการบริหารจัดการของอาสาสมัครตำรวจบ้านส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก ข้อมูลด้านประสิทธิผลของการปฏิบัติงานของอาสาสมัครตำรวจบ้านทุกปัจจัยอยู่ในระดับมาก ข้อมูลด้านการมีส่วนร่วมของอาสาสมัครตำรวจบ้านทุกปัจจัยอยู่ในระดับปานกลาง

2. ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ที่แสดงความสัมพันธ์กันระหว่างตัวแปรเชิงประจักษ์ในแต่ละกลุ่มตัวแปรแฝงมีความใกล้เคียงกันดังนี้

2.1 ตัวแปรเชิงประจักษ์ทุกตัวมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) อยู่ในช่วง 0.09-0.93 ซึ่งส่วนใหญ่มีความสัมพันธ์กันในระดับมาก โดยตัวแปรด้านระดับการศึกษา และด้านประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน มีความสัมพันธ์กันมาก ($r = 0.93$) รองลงมาคือด้านเพศ และด้านอายุ ($r = 0.88$) โดยที่รายได้กับระยะเวลาในการปฏิบัติงานมีความสัมพันธ์กันน้อย ($r = 0.09$) สอดคล้องกับการแสดงความเห็นจากแบบสอบถามของอาสาสมัครตำรวจบ้านที่ได้แสดงความเห็นอาสาสมัครตำรวจบ้านจะต้องเป็นบุคคลที่มีความรู้ ความสามารถ และประสบการณ์ในการทำงาน

2.2 ปัจจัยด้านการมีส่วนร่วมของอาสาสมัครตำรวจบ้านประกอบด้วย การร่วมคิดค้น การร่วมวางแผน การร่วมดำเนินการ การร่วม

ประเมินผล และการร่วมรับผลประโยชน์ พบว่า ตัวแปรเชิงประจักษ์ทุกตัวมีความสัมพันธ์กัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) อยู่ในช่วง 0.410-0.719 ซึ่งส่วนใหญ่มีความสัมพันธ์กันในระดับมาก โดยตัวแปรด้านการร่วมคิดค้นและด้านการวางแผน มีความสัมพันธ์กันสูงสุด ($r = 0.719$) รองลงมา คือด้านการร่วมดำเนินการและด้านการร่วมวางแผน ($r = 0.712$) โดยที่การร่วมประเมินผลและการร่วมคิดค้น มีความสัมพันธ์เท่ากับ ($r = 0.382$) และมีค่า $t = 10.01, 6.96, 9.95, 12.76$ และ 12.95 ตามลำดับ ซึ่งมีค่าสูงกว่า 1.96 แสดงว่ามีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

2.3 ปัจจัยด้านการบริหารจัดการของอาสาสมัครตำรวจบ้าน ประกอบด้วย การคัดเลือก การประชาสัมพันธ์ การติดต่อสื่อสารทัศนคติ การตระหนักถึงปัญหาอาชญากรรมในชุมชน แรงจูงใจ การฝึกอบรม งบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ พบว่า ตัวแปรเชิงประจักษ์ทุกตัวมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) อยู่ในช่วง 0.022-0.098 ซึ่งส่วนใหญ่มีความสัมพันธ์กันในระดับมาก โดยตัวแปรด้านงบประมาณและด้านการประชาสัมพันธ์ มีความสัมพันธ์กันสูงสุด ($r = 0.098$) รองลงมาคือด้านงบประมาณและด้านทัศนคติ ($r = 0.095$) โดยด้านวัสดุอุปกรณ์ และการประชาสัมพันธ์ มีความสัมพันธ์เท่ากับ ($r = 0.022$)

2.4 ปัจจัยด้านประสิทธิผลการปฏิบัติงาน ประกอบด้วยความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ความหวาดระแวงอาชญากรรม

ความร่วมมือของชุมชน ความรู้สึกของประชาชน พบว่า ตัวแปรเชิงประจักษ์ทุกตัวมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) อยู่ในช่วง 0.400-0.071 ซึ่งส่วนใหญ่มีความสัมพันธ์กันในระดับปานกลาง โดยตัวแปรด้านความรู้สึกของประชาชนและความหวาดระแวงอาชญากรรม มีความสัมพันธ์กันสูงสุด ($r = 0.071$) รองลงมา คือด้านความรู้สึกของประชาชนและด้านความร่วมมือของชุมชน ($r = 0.055$) โดยด้านความรู้สึกของประชาชนและความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน มีความสัมพันธ์เท่ากับ ($r = 0.400$)

ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรเชิงประจักษ์ในกลุ่มตัวแปรด้านการปฏิบัติงานของอาสาสมัครตำรวจบ้านกับตัวแปรเชิงประจักษ์ในกลุ่มตัวแปรแฝงอื่น สามารถสรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติในปัจจัยทุกด้านพบว่า ปัจจัยทุกปัจจัยมีความสัมพันธ์ต่อข้อมูลด้านการปฏิบัติงานของอาสาสมัครตำรวจบ้านของตัวแปรแต่ละด้านเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนั้น ปัจจัยด้านการมีส่วนร่วมของอาสาสมัครตำรวจบ้านมีอิทธิพลทางตรง (direct effect) ต่อปัจจัยประสิทธิผลการปฏิบัติงานของอาสาสมัครตำรวจบ้าน มีค่าสัมประสิทธิ์อิทธิพล เท่ากับ 0.84 ปัจจัยด้านการบริหารจัดการมีอิทธิพลทางตรง (direct effect) ต่อปัจจัยด้านประสิทธิผลของการปฏิบัติงานของอาสาสมัครตำรวจบ้าน มีค่าสัมประสิทธิ์อิทธิพล เท่ากับ 0.80 และปัจจัยคุณลักษณะส่วนบุคคล และปัจจัยด้านการปฏิบัติงานของอาสาสมัครตำรวจบ้าน ในประเทศไทยค่าสหสัมพันธ์ของอาสาสมัครตำรวจบ้าน เท่ากับ 0.469 ตามลำดับ

อภิปรายผล

ข้อสังเกตจากผลการวิจัย ปัจจัยด้านการปฏิบัติงานของอาสาสมัครตำรวจบ้านในประเทศไทย ขึ้นอยู่กับปัจจัยด้านการมีส่วนร่วมของอาสาสมัครตำรวจบ้าน แปลความหมายได้ว่าปัจจัยด้านการมีส่วนร่วมของอาสาสมัครตำรวจบ้าน ที่มีพฤติกรรมแสดงออกเกี่ยวกับข้อมูลการปฏิบัติงานของอาสาสมัครตำรวจบ้านในประเทศไทย กล่าวคืออาสาสมัครตำรวจบ้าน ที่มีการศึกษา ประสบการณ์ และมีการวางแผน คิดค้นหาสาเหตุ สามารถร่วมรับผลประโยชน์ มีการประเมินผลที่มีประสิทธิภาพ สามารถเปรียบเทียบผลที่เกิดขึ้นกับมาตรฐานการปรับปรุงแก้ไขที่ดีจะส่งผลให้คุณภาพของการปฏิบัติงานของอาสาสมัครตำรวจบ้านในประเทศไทยสูงขึ้นตามไปด้วย สอดคล้องกับกรแก้ว เพชรจำรัส (2545) และดวงเพ็ญสำเนียง (2548) ที่กล่าวว่า การศึกษาและความรู้ถือเป็นองค์ประกอบเฉพาะบุคคล มีความสัมพันธ์กับการรับรู้ เปิดรับ และการถ่ายทอดข้อมูลข่าวสารและกนกพจน์ สิงห์เมธากุล (2550) ได้ทำการศึกษาถึง ประสิทธิผลการทำงานของอาสาสมัครหน่วยกู้ภัยมูลนิธิป่อเต็กตึ๊ง หลังจากเข้ารับการอบรมหลักสูตรการเสริมสร้างทักษะเบื้องต้น การรักษาพยาบาล ณ จุดเกิดเหตุก่อนถึงโรงพยาบาล ซึ่งผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยด้านอายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ทำงาน จิตสาธารณะที่แตกต่างกัน ทำให้ประสิทธิผลในการทำงานแตกต่างกัน

ปัจจัยด้านการปฏิบัติงานของอาสาสมัครตำรวจบ้าน ขึ้นอยู่กับปัจจัยด้านการบริหารงานทั่วไปของอาสาสมัครตำรวจบ้าน จะประกอบด้วยวัสดุ อุปกรณ์ การติดต่อสื่อสาร การประชาสัมพันธ์ การตระหนักรู้ถึงปัญหาอาชญากรรมในชุมชน

แรงจูงใจ การฝึกอบรม งบประมาณ การคัดเลือกทัศนคติ แปลได้ว่า การบริหารจัดการที่ดี โดยได้รับการสนับสนุนจากทั้งภาครัฐและเอกชนในด้านงบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ จะส่งผลให้เกิดแรงจูงใจในการทำงาน ตลอดจนมีการติดต่อสื่อสารกันระหว่างตำรวจอาสาสมัครและประชาชน โดยผ่านการคัดเลือกบุคคลที่เหมาะสมเข้ารับการพัฒนาทักษะในการทำงานอย่างต่อเนื่อง มีการประชาสัมพันธ์เพื่อสร้างทัศนคติที่ดีให้กับประชาชนในชุมชนให้เกิดความตระหนักรู้ถึงปัญหาอาชญากรรมในชุมชน สอดคล้องกับงานวิจัยของ อรุษา จันทรคง (2550) ได้ศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมในการป้องกันอาชญากรรมของประชาชนที่เข้าไปอาสาสมัครในโครงการสายตรวจอาสา ของ สภ.พาน จ.เชียงราย พบว่า เจ้าหน้าที่ตำรวจควรมีการติดต่อสื่อสารประชาสัมพันธ์ให้กับประชาชนทราบถึงผลการปฏิบัติงานของตำรวจ นอกจากนี้ขวัญกำลังใจ และปัจจัยด้านงบประมาณยังมีผลต่อการเข้าร่วมเป็นอาสาสมัครสายตรวจของประชาชนอีกด้วย เช่นเดียวกับ ตะวัน ตระการฤกษ์ (2552) ได้ศึกษาถึงการมีส่วนร่วมของราษฎรอาสาในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมในเขตรับผิดชอบของ สภ.เมืองสมุทรสาคร พบว่า การสนับสนุนด้านงบประมาณ การสร้างระบบคัดเลือกบุคคลเข้ามาเป็น ราษฎรอาสา ที่มีประสิทธิภาพ การจัดการฝึกอบรมเพื่อเพิ่มพูนทักษะและความคล่องตัวในการทำงาน การประเมินประสิทธิภาพในการทำงาน

ข้อเสนอแนะ

1. พัฒนาและปรับปรุงระบบของโครงสร้างการคัดเลือก การฝึกอบรมระยะสั้น

งบประมาณ รวมทั้งควรพัฒนาและส่งเสริมให้อาสาสมัครในทุกด้านให้ทั่วถึงในทุกพื้นที่ การถ่ายทอดความรู้หรือเทคโนโลยีการผลิตแก่อาสาสมัครตำรวจบ้านอีกทั้งควรส่งเสริมความร่วมมือระหว่างอาสาสมัครตำรวจบ้าน ตำรวจ ประชาชนให้อยู่ในระดับที่เหมาะสมและเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของอาสาสมัครตำรวจบ้าน

2. สำนักงานตำรวจแห่งชาติควรมีการส่งเสริมและพัฒนาการปฏิบัติงานของอาสาสมัครตำรวจบ้านในส่วนที่สำคัญอีกประการหนึ่งคือ การส่งเสริมและปรับเปลี่ยนบทบาทของหน่วยงานสนับสนุน อันมีหน่วยงานหลักของภาครัฐที่ดำเนินงานเพื่อสนับสนุนและส่งเสริมกลไกการปฏิบัติงานของอาสาสมัครตำรวจบ้าน โดยมุ่งเน้นการส่งเสริมด้านงบประมาณ ด้านประสิทธิผลการดำเนินงานเพื่อยกระดับศักยภาพพัฒนาการปฏิบัติงานของ

อาสาสมัครตำรวจบ้าน นอกจากนี้ควรส่งเสริมบทบาทของหน่วยงานอื่น ๆ ที่ทำหน้าที่สนับสนุนและส่งเสริมทางด้านพัฒนาการปฏิบัติงานของอาสาสมัครตำรวจบ้าน แต่ทั้งนี้ควรจะมีการแบ่งบทบาทหน้าที่ของแต่ละหน่วยให้ชัดเจนและลดหน้าที่ที่ซ้ำซ้อนกัน เพื่อให้เกิดการสนับสนุนและส่งเสริมพัฒนาการปฏิบัติงานของอาสาสมัครตำรวจบ้านอย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

3. ในการกำหนดนโยบายเกี่ยวกับการคัดเลือกอาสาสมัครตำรวจบ้านนั้นควรจะกำหนดคุณสมบัติของผู้ที่จะเข้ามาทำหน้าที่ดังกล่าวไว้ในระเบียบกฎหมายที่เกี่ยวข้องอย่างชัดเจน ทั้งในด้านอายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน ฯลฯ ทั้งนี้เพื่อให้ได้กำลังพลที่มีความพร้อมและมีศักยภาพในการปฏิบัติงานร่วมกับเจ้าหน้าที่ตำรวจ

เอกสารอ้างอิง

- กนกพจน์ สิงห์เมธากุล. (2550). *ประสิทธิผลในการทำงานของอาสาสมัครหน่วยกู้ภัยมูลนิธิป่อเต็กตึ๊ง หลังจากได้รับการอบรมหลักสูตรเสริมสร้างทักษะเบื้องต้น การปฐมพยาบาล ณ จุดเกิดเหตุ ก่อนถึงโรงพยาบาล. วิทยานิพนธ์สังคมศาสตร์เพื่อการพัฒนา. มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี.*
- กรแก้ว เพชรจำรัส. (2545). *ปัจจัยการเปิดรับข่าวสารการโฆษณาและการประชาสัมพันธ์ที่ส่งเสริมต่อภาพลักษณ์. กรุงเทพฯ: ฐานข้อมูลวิทยานิพนธ์ไทย.*
- เฉลิมเกียรติ ศรีวรขาน. (2553). *หลักการและแนวคิดการป้องกันอาชญากรรมแบบมีส่วนร่วม. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.*
- ดวงเพ็ญ สำเนียง. (2548). *การนำเสนอภาพโฆษณาในท่าอากาศยานกรุงเทพ: การเปิดรับ การรับรู้ และการจำได้ของผู้ใช้บริการ. วิทยานิพนธ์นิเทศศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.*
- ตะวัน ตระการฤกษ์. (2552). *การมีส่วนร่วมของราษฎรอาสาในการป้องกันปราบปรามอาชญากรรมในเขตพื้นที่รับผิดชอบของสถานีตำรวจภูธรเมืองสมุทรสาคร. สารนิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.*

- ปาริชาติ วลัยเสถียร และคณะ. (2543). *กระบวนการและเทคนิคการทำงานของนักพัฒนา*. กรุงเทพฯ: สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย.
- พงศ์พัฒน์ ฉายาพันธุ์. (2551). *ผลการปฏิบัติงานโครงการ “ตำรวจกองปราบผู้รับใช้ชุมชน (community policing)”*. กรุงเทพฯ: กองบังคับการปราบปราม กองบัญชาการตำรวจสอบสวนกลาง.
- วเรเดช จันทรศร. (2555). *ปรัชญาของการบริหารภาครัฐแนวใหม่: ทฤษฎี องค์ความรู้ และการปฏิรูป*. กรุงเทพฯ: สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- วิจิต ่อ้วน. (2550). *การวิจัยและการสืบค้นข้อมูลทางธุรกิจ*. กรุงเทพฯ: บริษัทพรินทร์แอมที (ประเทศไทย) จำกัด.
- ศิริชัย พงษ์วิชัย. (2552). *การวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติด้วยคอมพิวเตอร์เน้นสำหรับงานวิจัย*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สมลักษณ์ ไชยเสริฐ. (2549). *การพัฒนารูปแบบการมีส่วนร่วมของประชาชนในคณะกรรมการตรวจสอบและติดตามการบริหารงานตำรวจสถานีตำรวจนครบาล*. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต.
- สุชาติ ประสิทธิ์รัฐสินธุ์ และคณะ. (2548). *วิธีวิทยาการวิจัยเชิงคุณภาพ: การวิจัยปัญหาปัจจุบันและการวิจัยอนาคตกาล*. กรุงเทพฯ: สามลดา.
- อรุชา จันทรคง. (2550). *การมีส่วนร่วมในการป้องกันอาชญากรรมของประชาชนที่เข้าร่วมเป็นอาสาสมัครในโครงการสายตรวจอาสา ของสถานีตำรวจภูธรพาน จังหวัดเชียงราย*. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- Barzelay, M. (2000). *The new public management: Improving research and policy dialogue*. Berkeley, CA: University of California Press.
- Erwin, W. (1976). *Participation Managements; Concept theory and the implementation*. Atlanta: Geogin state University.
- Merton, R. K. (1957). *Bureaucratic structure and personality*. New York: Harcourt College.
- Pandey, S. K., & Moynihan, D. P. (2005). *Bureaucratic red tape and organizational performance: Testing the moderating role of culture and political support*. Retrieved February 2, 2008, from <http://ssrn.com/abstract=867124>
- Peters, B. G. (1996). *Future of governing* (2nd ed.). Lawrence, KS: University Press of Kansas.
- Pollitt, C., & Bouckaert, G. (2004). *Public management reform: A comparative analysis* (2nd ed.). Oxford: Oxford University Press.